

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ശ്രീയാമുനാചാർയവിരചിതഃ

|| ശ്രീതാർഥസംഗ്രഹഃ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan of śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and Hellingman's T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ

॥ ഗീതാർഥസംഗ്രഹഃ ॥

സ്വധർമ്മജ്ഞാനവൈരാഗ്യ സാധ്യ ഭക്ത്യേകഗോചരഃ |
നാരായണഃ പരം ബ്രഹ്മ ഗീതാശാസ്ത്രേ സമീരിതഃ || 1 ||

ജ്ഞാനകർമ്മാത്മികേ നിഷ്ഠേ യോഗലക്ഷ്യ സുസംസ്കൃതേ |
ആത്മാനുഭൂതിസിദ്ധ്യർത്ഥേ പൂർവ്വഷ്ട്കേന ചോദിതേ || 2 ||

മധ്യമേ ഭഗവത്തത്ത്വയാഥാത്മ്യാവാപ്തിസിദ്ധയേ |
ജ്ഞാനകർമ്മാഭിനിർവ്വർത്യോ ഭക്തിയോഗഃ പ്രകീർത്തിതഃ || 3 ||

പ്രധാന പുരുഷവൃക്ത സർവ്വേശ്വര വിവേചനം |
കർമ്മധീർഭക്തിരിത്യാദിഃ പൂർവ്വശേഷോന്തിമോദിതഃ || 4 ||

അസ്ഥാനസ്നേഹകാരുണ്യ ധർമ്മാധർമ്മധിയാകുലം |
പാർത്ഥം പ്രപന്നമുദ്രിശ്യ ശാസ്ത്രാവതരണം കൃതം || 5 ||

നിത്യാത്മാസംഗകർമ്മഹോഗോചരാ സാംഖ്യയോഗധീഃ |
ദിതീയേ സ്ഥിതധീലക്ഷാ പ്രോക്താ തന്മോഹശാന്തയേ || 6 ||

അസക്ത്യാ ലോകരക്ഷായൈ ഗുണേഷ്വാരോപ്യ കർത്യതാം |
സർവ്വേശ്വരേ വാ ന്യസ്യോക്താ തൃതീയേ കർമ്മകാർയതാം || 7 ||

പ്രസംഗാത് സ്വ സ്വഭാവോക്തിഃ കർമ്മണോക്തകർമ്മതാസ്യ ച |
ഭദോ ജ്ഞാനസ്യ മാഹാത്മ്യം ചതുർത്ഥാധ്യായ ഉച്യതേ || 8 ||

കർമ്മയോഗസ്യ സൗകർയം ശൈലീർവ്യാം കാശ്ചന തദിധാഃ |
ബ്രഹ്മജ്ഞാനപ്രകാരശ്ച പഞ്ചമാധ്യായ ഉച്യതേ || 9 ||

യോഗാഭ്യാസവിധിർയോഗീ ചതുർദ്ധാ യോഗസാധനം |
യോഗസിദ്ധിസ്സുയോഗസ്യ പാരമ്യം ഷഷ്ഠം ഉച്യതേ || 10 ||

സ്വയാമാത്മ്യം പ്രകൃത്യാസ്യ തിരോധിശ്ശരണാഗതിഃ |
ഭക്തഭേദഃ പ്രബുദ്ധസ്യ ശ്രേഷ്ഠ്യം സപ്തമ ഉച്യതേ || 11 ||

ഐശ്വര്യക്ഷരയാമാത്മ്യ ഭഗവച്ചരണാർത്ഥിനാം |
വേദ്യോപാദേയഭാവാനാമഷ്ടമേ ഭേദ ഉച്യതേ || 12 ||

സ്വമാഹാത്മ്യം മനുഷ്യത്വേ പരത്വം ച മഹാത്മനാം |
വിശേഷോ നവമേ യോഗോ ഭക്തിരൂപഃ പ്രകീർത്തിതഃ || 13 ||

സ്വകല്യാണ ഗുണാനന്ത്യ കൃത്സ്ന സ്വാധീനതാമതിഃ |
ഭക്ത്യുത്പത്തി വിവൃദ്ധ്യർത്ഥാ വിസ്തീർണ്ണാ ഭഗമോദിതാ || 14 ||

ഏകാദശേ സ്വ യാമാത്മ്യ സാക്ഷാത്കാരാവലോകനം |
ദത്തമുക്തം വിദിപ്രാപ്ത്യോഃ ഭക്ത്യേകോപായതാ തഥാ || 15 ||

ഭക്തശ്രേഷ്ഠ്യമുപായോക്തിരശക്തസ്യാത്മനിഷ്ഠതാ |
തത്പ്രകാരാസ്ത്വതിപ്രീതിഃ ഭക്തേ ദ്വാദശ ഉച്യതേ || 16 ||

ദേഹസ്വരൂപമാത്മാപ്തിഹേതുരാത്മവിശോധനം |
ബന്ധഹേതുർവിവേകശ്ച ത്രയോദശ ഉദീര്യതേ || 17 ||

ഗുണബന്ധവിധാ തേഷാം കർത്യത്വം തന്നിവർത്തനം |
ഗതിത്രയസ്വമുലത്വം ചതുർദശ ഉദീര്യതേ || 18 ||

അചിന്ദിശ്രാത് വിശുദ്ധാച്ച ചേതനാത് പുരുഷോത്തമഃ |
വ്യാപനാദ്ഭരണാത് സ്വാമ്യാത് അന്യഃ പഞ്ചദശോദിതഃ || 19 ||

ദേവാസുര വിഭാഗോക്തി പുർവ്വികാ ശാസ്ത്രവശ്യതാ |
തത്ത്വാനുഷ്ഠാന വിജ്ഞാനസ്ഥേമേന ഷോഡശ ഉച്യതേ || 20 ||

അശാസ്ത്രമാസുരം കൃത്സ്നം ശാസ്ത്രീയം ഗുണതഃ പൃഥക് |
ലക്ഷണം ശാസ്ത്ര സിദ്ധസ്യ ത്രിധാ സപ്തദശോദിതം || 21 ||

ഈശ്വരേ കർത്യതാ ബുദ്ധിഃ സത്ത്വോപാദേയതാന്തിമേ |
സ്വകർമ്മ പരിണാമശ്ച ശാസ്ത്രസാരാർത്ഥ ഉച്യതേ || 22 ||

കർമ്മയോഗസ്തപസ്തീർത്ഥദാന യജ്ഞാദിസേവനം ।
ജ്ഞാനയോഗോ ജിതസ്വാന്തൈഃ പരിശുദ്ധാത്മനി സ്ഥിതിഃ ॥ 23 ॥

ഭക്തിയോഗഃ പരൈകാന്തപ്രീत्या ധ്യാനാദിഷു സ്ഥിതിഃ ।
ത്രയാണാമപി യോഗാനാം ത്രിഭിരന്യോന്യ സംഗമഃ ॥ 24 ॥

നിത്യനൈമിത്തികാനാഞ്ച പരാദായനരൂപിണാം ।
ആത്മദ്യഷ്ട്ടേസ്ത്രയോഽപ്യേതേ യോഗഭാരേണ സാധകാഃ ॥ 25 ॥

നിരസ്തനിഖിലാജ്ഞാനോ ദൃഷ്ട്യാത്മാനം പരാനുഗം ।
പ്രതിലഭ്യ പരാം ഭക്തിം തയൈവാപ്നോതി തത്പദം ॥ 26 ॥

ഭക്തിയോഗസ്തദർത്ഥീ ചേത്സമഗ്രൈശ്ചര്യസാധകഃ ।
ആത്മാർത്ഥീ ചേത്രയോഽപ്യേതേ തത്കൈവല്യസ്യ സാധകാഃ ॥ 27 ॥

ഐകാന്ത്യം ഭഗവത്യേഷാം സമാനമധികാരിണാം ।
യാവത്പ്രാപ്തി പരാർത്ഥീ ചേത്തദേവാത്യന്തമശ്നുതേ ॥ 28 ॥

ജ്ഞാനീ തു പരമൈകാന്തീ തദായത്താത്മജീവനഃ ।
തത്സംശ്ലേഷ വിധോഗൈക സുഖദുഃഖസ്തദേകധീഃ ॥ 29 ॥

ഭഗവല്യാന യോഗോക്തിവന്ദന സ്തുതികീർത്തനൈഃ ।
ലബ്ധ്യാത്മാ തദ്ഗതപ്രാണമനോബുദ്ധീന്ദ്രിയക്രിയഃ ॥ 30 ॥

നിജകർമ്മാദി ഭക്ത്യന്തം കുർയാത് പ്രീത്യൈവ കാരിതഃ ।
ഉപായതാം പരിത്യജ്യ ന്യസ്യേദ്രേവേ തു താമഭീഃ ॥ 31 ॥

ഏകാന്താത്യന്ത ദാസ്യൈകരതിസ്തത്പദമാപ്നുയാത് ।
തത്പ്രധാനമിദം ശാസ്ത്രമിതി ഗീതാർത്ഥസംഗ്രഹഃ ॥ 32 ॥

॥ ഇതി ഗീതാർത്ഥസംഗ്രഹഃ സമാപ്താ ॥